

MAGYAR HÍR- LAP

* 3 lei

Taxa postală plătită de
aprobării Dir. Gen.

Nagys. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA Disztér 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évtolyam, 8 (1450) szám * Kedd, 1937 január 12

Főmunkatárs:
dr Gyáriás Elemér

Nem igaz a német csapatok marokkói partraszállása

A berlini kormány erőiesen cáfolja és kommunista kútmérgezésnek mondja a híresztelést. — Angol-francia tanácskozások voltak ebben a kérdésben

Berlinből jelentik: A D. N. B.-sajtóirodát a német hivatali kormány felhatalmazta annak közlésére, hogy a német katonai csapatok spanyolmarokkói partraszállásáról terjesztett hírek nem igazak. Se Spanyolországban, se Marokkóban nincsenek német csapatok. A berlini körök úgy látják, hogy ami híreket a partraszállásról különösen a francia és angol lapok terjesztenek, azok újabb kísérletek a nemzetközi légkör megmérgezésére. Nyilvánvaló, hogy a hamis hírterjesztés azoknak az érdekelteknek a munkája, akik megakadályozni akarják a spanyol kérdés elszigetelésére újabb megindult tevékenység sikerét.

A Berliner Lokalanzeiger a hamis hírterjesztést a béke elleni vörös uszítás jelenségének minősíti. Azt mondja, hogy mindig közbejötték valami kútmérgezéssel a komintern oldaláról, mikor az európai nagyhatalmak között valamely kérdésben egyértelmű kezdett kialakulni. A Völkischer Beobachter azt mondja, hogy

a marokkói német partraszállásról szóló hamis híresztelés nem egyéb,

Újabb angol kezdeményezés a spanyolországi önkéntesek beutazása ellen

Londonból jelentik: Carbin francia nagykövet fölkereste Eden külügyminisztert, hogy az állítólagos spanyol-marokkói német partraszállással szemben a közös rendszabályokról tanácskozzék. A Reuter-sajtóiroda értesülése szerint a francia nagykövet és a külügyminiszter közötti tárgyalások során csak bizonyos ködös megállapodás tudott kialakulni, minek legfőbb oka az volt, hogy az angol kormány a francia sajtó révén elindult híreszteléseket nem látja alaposnak. Mindenesetre úgy látszik, hogy a londoni kormány spanyol Marokkóból nincsenek olyan értesülései, melyek közvetlen veszélyről szólnának. Mégis az angol külügyminiszter ígérte, hogy nagy figyelemmel kíséri a kérdést. Megállapodtak abban is, hogy a francia és angol kormányok a marokkói helyzetről kölcsönösen tájékoztatják egymást, s ebben a tekintetben is szoros érintkezést tartanak egymással.

Londonból jelentik: Baldwin miniszterelnök még szombaton délelőtt a kormány több tagjával miniszteri értekezletet tartott. Ennek eredményeként az egyes szakminisztériumok illetékes ügyosztályai megbízást kaptak, hogy a spanyolországi önkéntesek elleni tilalom és ellenőrzés módjai tekintetében adatokat gyűjtsenek össze és gyakorlati hatályu javaslatokat tegyenek. A miniszterelnök hétfőre kívánta a szakminisztériumoktól a jelentést. Az eddigi rendelkezések szerint január 13-án, szerdán újabb miniszteri értekezlet fog összegyűlni, mely határozni fog az előterjesztendő javaslatok alapján.

A Havas-ügynökség értesülése szerint az

mint valami örült rögeszméjű „katasztrófa-pszichózis” terméke. Eddig-
elé ez volt a legostobább kísérlet a németek elleni hangulatkeltésre.

AZ ANGOL KORMÁNY NEM LÁT KÖZVETLEN VESZÉLYT MAROKKÓBAN.

Rómából jelentik: A Stefani-sajtóügynökség vasárnap délelőtt szintén cáfolatot adott ki a spanyolmarokkói német és olasz partraszállások hírei ellen. A közlemény utal arra, hogy a legutóbbi olasz-angol tengeri egyezményben is Olaszország kötelezte magát Spanyolország és a spanyol gyarmatok integritása tiszteletben tartására. E megállapodás elleni csufolódás is akar lenni a hamis hírterjesztés. Olaszország külügyi képviselőinek természetesen pontos értesüléseik vannak a spanyol partokon történő eseményekről. E jólétesültége alapján az olasz kormány megállapítja, hogy a marokkói partraszállásokról szóló híreknek nincs semmi alapja, s ezek a hírek nyilvánvaló céltzatossággal csak kommunista forrásból származhattak.

az időpontnak a közlését, amikor az illető állam e tilalmat életbelépteti.

Együttal a londoni kormány közli a megkeresett kormányokkal, hogy ő a maga részéről milyen intézkedéseket tesz az önkéntesek toborzásának és kiutazásának eltiltására, s e tilalom ellenőrzésére. Amellett a londoni kormány a spanyolországi ügyekbe való közvetett beavatkozások elleni tevékenységre is tesz indítványokat, utalva etekintetben az olasz és német válaszcjegyzék kívánalmaira.

AZ ANGOL KORMÁNY AZONNAL ÉLETBE LÉPTETI A SPANYOLORSZÁGI ÖNKÉNTESÉK ELLENI TILALMAT, A FRANCIA KORMÁNY CSAK A TÖBBI KORMÁNNYAL VALÓ MEGEGYEZÉS NAPJÁTÓL KEZDVÉ

Párizsból jelentik: Sir George Clark, párizsi angol nagykövet vasárnap átadta a francia külügyi államtitkárnak az angol kormány jegyzékét, mely az önkéntesek Spanyolországba való eltiltására vonatkozik.

Az angol kormány közli ebben a diplomáciai iratban, hogy milyen újabb jegyzéket intéz Berlin, Lisszabon, Moszkva és Róma kormányaihoz. Együttal azonban

a londoni kormány azt is jelzi, hogy ő maga a megkeresett kormányok válaszáinak megvárása nélkül, haladéktalanul intézkedik az általa kívánt tilalmaknak Angliában való keresztülviteléről.

Elhez képest Anglia törvényt hoz, mely megtiltja, hogy angol alattvalók katonának álljanak be idegen hadseregbe. Az angol kormány pedig nyomban kiadja e törvény végrehajtására és az ellenőrzésre a rendeleteket.

A francia kormány nyomban válaszolt az angol jegyzékre és közölte, hogy később maga is hatályba léptet megfelelő rendszabályokat, amelyek ugyancsak megtiltják az önkénteseknek Spanyolországba való utazását. Azonban a francia kormány ezt az intézkedést csak attól a naptól kezdve lépteti életbe, amelyen ebben a kérdésben valamennyi érdekelt kormány között létrejön a megegyezés.

Az alexandrettei és antiochiai vitás vidéken véres összeütközés volt a törökök és arabok között

A genfi Népszövetség pár nappal későbbre halasztotta a vitás ügyben összehívott tanácsulést

Antiochiából jelentik: A Népszövetség küldöttei vasárnap délután az Antiochiától 50 km-re lévő Rihanjébe érkeztek. A küldöttséget több száz főből álló török lovasbandérium üdvözölte. Ugyanakkor nagyszámú arab tüntetőcsoport is fölvonult fogadtatására. A kiküldöttek a községhezára hajtottak, hogy meghallgassák mindkét részről a panaszoikat. Szélsőséges török elemek körül akarták zárni a községhezát, a háttérbe szorított arabok viszont meg akarták ezt akadályozni. Ezért szökváltásra, majd verekedésre került sor. Több pisztolylövés, sőt egy katonai lőfegyver is dördült, amelyet az egyik esendőr kezéből rántottak ki. A verekedés csakhamar általánossá fajult. A bizottság tagjai hasztalanul kísérel-

ték meg, hogy nyugalmat teremtsenek és a községhezára erkélyéről tetlenül nézték végig a tüntetést. Számos arab megsebesült. Később egy belehalt sérüléseibe, négynek az állapota életveszélyes. Rövidesen a helyszínrre érkezett egy lovasszázad és helyreállította a rendet. Mindkét verekedő fél részéről sokan sebesültek meg. Későbbi megállapítások szerint a sebesültek közül kettő török, egy kurd és egy arab.

Genfből jelentik: Az alexandrettei és antiochiai török-francia vita ügyében tudvalevőleg január 18-ára hívták össze a Népszövetség rendkívüli tanácsulését. A két fél egyetértő kérelmére a tanácsulés kezdőnapját újabban január 21-ikére halasztották.

A Nemzeti Parasztpárt és az ifju-liberális párt toborzó gyűlései két nagyobb vidéki városban

Gafencu volt külügyi államtitkár jó és rossz népkisebbségekre állított fel osztályozást. — A Nemzeti Parasztpárt keresi az érintkezést Vaidával és Jorgával

Bucuresti. Saját tud. A Nemzeti Parasztpárt galati tagozata nagyobb gyűlést tartott vasárnap, amelyen résztvett a központi vezetőség több tagja is. *Gafencu* volt külügyi államtitkár így beszélt többek között:

— A királyság megalapítása óta nem küzdöttünk olyan bajokkal, mint ma, az ostromállapot és cenzura uralma alatt.

A külpolitikában hangsúlyozta a kisantantpolitika, a lengyel barátság és a Népszövetség mellett való kitartás szükségességét. A kisebbségekre vonatkozólag pedig így nyilatkozott:

— Különbséget kell tennünk a veszedelmes kisebbségek és azok között, akiknek az érdekei a román állam és nép érdekeivel megegyeznek. Mi az építő és nem a romboló nacionalizmusnak vagyunk a hívei.

Armand Calinescu beszélt arról a látogatásról, amelyet nemrég *Vajdánál* és *Jorgánál* tett és amelyet annyiféleképpen magyaráztak az újságok.

— Volt alkalmam tanácskozni Vaidával és Jorgával. — mondotta. — mint más politikussal is. Azt hiszem, csak becsületemre válik, ha eszmét cserélhetek idősebb politikusokkal, akikről mi, fiatalabbak, mindig tanulhatunk valamit. Azt hiszem továbbá, hogy az udvariassági látogatások nem rendkívüli esetek civilizált emberek között. Így *Tatarescu* is meglátogatta Clujon Vaidát. Ennek semmi további jelentősége nincs.

MADGEARU MÉG TAMADJA VAIDÁT.

Madgearu már heves vitába szállt Vaidával.

— Vaida — mondotta *Madgearu* — ma is azt állítja, hogy a numerus valahic az egyetlen mentés a románok számára. Ezzel a felfogással a román nacionalizmus patriarchájának, *Cuzának* a nézetét állíthatjuk szembe s ha *Cuza* nem találja a nemzetiségi kérdés helyes gyakorlati megoldásának a numerus va-

lahicust, mi azt minden tartalom nélküli szólamnak tekintjük.

Caranfil lemondásával kapcsolatban kijelentette *Madgearu*:

— Mi ismerjük ennek a lemondásnak az igazi okát. Nem lehet ezt az ügyet csak mint egyszerű napihirt kezelni, mert mi történt? Egy alminiszternek egész minisztériumot kreálnak, mert nagyszerű szervező és kezdeményező erőnek tekintik. s két hónapra rá menesztik. Miért?

Országszerte március 25-én lesznek a községi választások

Kiírják az egész ország területére a községi és megyei választásokat

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium körrendeletben intézkedett a községi és megyei választások megtartásáról.

A rendelet értelmében mindazon községekben és megyékben, ahol a cég: átmeneti bizottságok vannak hivatalban, március huszoneftödikén lefolytatják a választást.

A következő helyeken tartanak megyetanácsi választást: Alba, Bacau, Bihor, Buzau, Campulung, Cetatea-Alba, Hunedoara, Ialomita, Maramures, Nasaud, Odorheiul, Salaj, Satu-Mare, Storojinet, Tarnava-Mica, Tecuci, Timis, Trei-Scaun, Tulcea és Turda. Községválasztások a következő helyeken lesznek: Vatra Dornei, Baia Sprie, Zalău, Storojinet, Soroca, Sft. Gheorghe, Ramnicul Sărat, Rădăuți, Odorhei, Focsani, Băgăraș, Deva, Campulung, Moldovanesc, Blaj,

GHEORGHE BRATIANU MONDJA, HOGY A KÜLPOLITIKA UJABB FORDULATBAN AZ Ő FELFOGÁSA ÉRVÉNYESÜLT.

Bucuresti. Saját tud. Isában *Gheorghe Bratianu* mondott beszédet, pártjának ottani tagozati gyűlésén. Tipikus pártpolitikai beszédet mondott. A kormány egyetlen célja, — mondotta, — hogy szétrombolja a polgári méltóság és lelkesület ellenhatását, ami a gheorghista pártban testesül meg. A hatalmat a saját pártja számára követelte, s annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy ha sikerült az ország külpolitikájában a saját felfogását érvényesítenie, sikerülni fog a belpolitikában is.

A KORMÁNY ÁTALAKÍTÁSA?

Bucuresti. Saját tud. A lapokban sürdén jelennek meg hírek a kormány átalakításáról. A Dimineata vasárnapi száma megállapítja, hogy a kormány összetételének komoly módosításáról nincs szó, legfeljebb arról, hogy miután a liberális párt készülni kénytelen az esetleges ellenzékbe vonulásra, egyik-másik minisztert állami intézmények élére fogják kinevezni, s helyüket vagy fiatalabb erők alkalmazásával töltik be, vagy pedig egyszerűen helyettesítik őket.

Bistrita, Timisoara, Tg.-Mures, Satu-Mare, Galati, Craiova, Cluj, Cetatea Alba, Cernauti, Brasov, Arad, Sangiorgiu Bai, Sibiu. A főváros elővárosaiában február huszadikán választanak.

Ezzel egyidőben a belügyminisztérium még egy körrendeletet küldött. Megkereste az ország törvényszéki elnökeit és hivatkozással az új igazgatási törvényre, közli, hogy évenként a megválasztott megyei és községi tanácsok tagjainak felét újra kell választani. A megújítandó mandátumokról úgy döntenek, hogy sorshuzás utján jelölik ki az újválasztandó tanácsosokat. A belügyminisztérium felkérte a törvényszéki főelnököt, gondoskodjanak arról, hogy a törvényszéki egyik bírása intézze ezeket az ügyeket. Ugyanilyen természetű rendelkezést küldött a minisztérium az ország valamennyi megyefőnökének és polgármesterének, illetve a községi tanács vezetőinek.

ÉHES EMBER

Irtá: ORMOS GERŐ

Fekete este. Odafent rongyos felhők futnak északról délnek. Fellebbentik néha rongyok fodrát s ilyenkor rövidke időre lekacsintanak a csintalan csillagok. Csupkédő, északi szél fúj. Bodrozza a gyenge vetést, sípól a fágakkal, mint apró furulyákkal. Megrezzenti a fűszálakat, ijeszti a hetyke tücsköket s tovább fut nevetve, mintha örülne a játéknak.

Kócos akác áll az útparton. Alatta két ember. Koldusok. Vének. Mindegyik túl a hatvanon... Névszerint Boda János és Gölöncsér Pál. Boda aprócska nyeszlett ember, nyíratlan, kócos haj lóg a vállára s térdei kiugranak a nadrágjából. Csontosak, feketék ezek a térdek. Sok adakozó előtt állott velük a kemény földön. Amint most ül a fa alatt s üres tarisznyájában kotorászgat, erősen remegnek a vékony kezei. Egyiket megsuhintotta a szél, másfél évvel ezelőtt, de azért tudja használni valamennyire. Fogja vele a tarisznya száját s a másikat belefúrja könyökig.

Átszó! Gölöncsérnek csendesen.

— Semmi.

Gölöncsér nem felel erre. Ha semmi, hát semmi. Van ő is úgy, hogy üres a tarisznyája s akkor kinek panaszkodjék?

Felhúzza inkább a térdeit, kiterget rajtuk egy zsíros papírdarabot s tepertőt szemelget róla. A faluban kapta.

Ő se nagyobb sokkal Boda Jánosnál. De rövidebb a haja s nem remegnek annyira a kezei. A nyakán pedig fekete kendőt csavart

körbe, tehát nem futkoshat be a szél az inge alá, mint a másíknak.

Észik csendesen.

Nem igen akad beszélőnivalójuk. Leszoktak erről régen. Az ő nyelvük már csak alázatos kérésre s „az Isten fizesse meg” köszönmásra mozdulni. Boda azért odacsipked a tepertő miatt. Azt mondja irigyen:

— De jó szaga van!

S Gölöncsér ráfelel teleszájjal.

— Az van.

Arra gondol hirtelen, hogy jó lett volna pár szemét odadobni a szomszédjának, akkor nem irigyelné ennyire vacsoráját. De még az ő belei is morognak, hát sietni kezdett. Nehogy közelebb húzódjon ez a Boda János s kérjen belőle. Azt még se mondhatná neki, hogy nincs, mert látja, hogy van, érzi a szagát, össze-futott ré a nyála. Legjobb szeretné, ha fogná a bojját Boda János s elkotródná erről a csendes pihenőhelyről. Oda is akar neki szólni, hogy menjen csak a faluba a kocsmáros adta a jó tepertőt, hátha akad még egy marlékkal.

De akkor Boda összezsavarja a tarisznyáját s elfekszik a fa alatt. Azt mondja csipős mérezzel.

— Akkor alszunk... Ha nincs mit enni, álmot vacsorázik az ember igaz?

Hát erre mit feleljen? Ráhagyja csendesen.

— Igaz.

Boda odafordul hozzá fektében s felkényököl a nyirkos fűre.

— Így aztán könnyű beszélni úgy-e szomszéd?

— Csak morog erre.

— Könnyű hát.

S Boda tovább csipked.

— Ilyenkor aztán kiskirály a szegény ember! Igaz-e, szomszéd?

Erre már nem felel. Ha ilyen gorombán szurkál Boda, hát ne várjon választ. Össze-csavargatja a zsíropapírt, beletömökdi a zsákjába s nyalogatja a szája szélét.

Boda szörös arcán gúnyos mosoly futkos. Megkérdi hidegen.

— No haragszunk, testvér?

Erre már felel. Nagyon szeliden, hogy megjuhászodjék ez a mérges ember.

— Dehog haragszom.

Rövid mondatokat dobálnak egymásnak. Boda közelebb húzódott, még mindig könyököl s azt mondja:

— Azért. Kár lenne haragudni.

— Kár hát.

— Iszen egyformák vagyunk. Csakhogy az egyik evett, a másik nem. Nincs itt semmi baj.

— Nincs hát.

— No azért mondom.

Hallgatnak Gölöncsér összehúzkodja marán a rongyait s arra készül, hogy feltápáskodik s tovább áll. Van olyan boglyas fa másut: is, ahol elalhat ezen az éjszakán. De marad Istenem, mért futna el innen? Hát kicsoda ez Boda János, hogy menekülne előle? Dehog menekül! Ha szurkálja is a nyelvével, félóra múlva elnyomja az álmot, nem bírja sokáig véneber már ő is.

Fészkelődik egy darabig s elfekszik csendesen. Odales Bodára, vajjon mit csinál, könyököl-e még, vagy elaludt közben? Alig látja a sűrű sötétben.

Elnyújtva vén lábait, a tarisznyát mellé

A kommunisták fegyveres fölkelést akartak szítani Japánban

Tokióból jelentik: A rendőrség nagyszabású kommunista zendülés tervét leplezte le és több, mint 350 kommunistát letartóztatott. A belügyminisztérium jelentése szerint a letartóztatott kommunisták már minden előkészületet megtettek arra, hogy Japán különböző részein fegyveres felkelést szítsanak. Meg akarták szállni a katonailag fontos pontokat és az volt a tervük, hogy magukhoz ragadják a hatalmat.

Pekingből jelentik: Hszikingi jelentés szerint a mandzsu kormány véd- és dacsözvétséget kötött Kelet-Hopei tartomány kommunista ellenes kormányával.

Hatalmas harcok a spanyol északi harctéren

Franciaországból eddig 47 ezer önkéntes ment a spanyol vörösekhez — Madrid parancsnoka rádióon hívta föl a lakosságot a menekülésre

Barcelonából jelentik: A barcelonai rádió jelentése szerint az északi hadszíntéren hatalmas harcok dúltak. Az aracavai arcvonalon a nemzetiek visszaverték a vörösek támadását. Elfoglalták a nemzetiek Carro de Guila községet és négy orosz harciocsit zsákmányoltak. Két vörös repülőgépet lelőttek.

Párizsból jelentik: Az Echo de Paris szerint a vörös önkéntesek toborzása nagy iramban folyik Franciaországban. Jól értesültek úgy tudják, hogy eddig összesen 47 ezer 400 francia önkéntest szállítottak a spanyol vörösközhöz.

Madridból jelentik: Lister ezredes, vörös védelmi parancsnok, rádióbeszédében felhívta a főváros lakosságát, hogy meneküljön Spanyolország belső része felé, ahol kevesebb veszedelem fenyegeti az életüket. Beszéde befejezéseül az ezredes bejelentette, hogy a harcosok helyükön maradnak és küzdenek a főváros birtokáért.

Madridból jelentik: A vörös védelmi tanács jelenti, hogy január 9-től kezdve Madrid polgári lakossága köteles a fővárost elhagyni. A kiürítési rendelet a 20—40 éves férfiakat természetesen nem érinti. A rendelet

Több a gazdagságnál!

A boldogság talizmánja!

Eltagadó arcbőr reggeltől estig

...vagy A TELJES ÖSSZEG

VISSZATÉRITÉSE!

Legyen mindenkor eltárgadó, reggel, este, napfényben és a lámpák vakító világítása mellett... Az eszköze egyszerű, Asszonyom. Legyen gondja, hogy bőre állandóan tiszta, sima, az arcbőr hamvas, ragyogó legyen. Tegye ezt a kis próbát: vásároljon egy dobozt 3 Cadum szappannal. Nem kockáztat semmit. Mert ha az első Cadum szappan használata után arcbőre nem lett szebb, az arc hamvasabb, üdőbb, küldje vissza az elhasznált szappan csomagolását a másik két szappannal együtt a Cadum irodának, Bucuresti, Str. Sf. Ioničă 8. Visszatérítik a teljes összeget. Ne gondolkozzék, az Ön boldogságáról van szó esetleg... a szép arcbőr sokat jelent! Ne habozzon, vásároljon azonnal egy dobozt 3 Cadum szappannal.

Garantáljuk teljes megelégedését, vagy visszadjuk a teljes összeget.

Az utolsó darabkig használható, parfümjét és egyéb felül mulhatatlan tulajdonságait mindvégig csorbítatlanul megtartja

Cadum Szappan

ellen vétőket hazaárulóknak tekintik és néptörvénysek elé állítják.

Avilából jelentik: Mangada tábornok, az escoriali szakaszon harcoló vörös csapatok pa-

rancsnoka, a további harcok kilátástalanságára tekintettel tárgyalásokat kezdett a nemzetiekkel. Ezeknek során közölte, hogy hajlandó megadni magát, ha nem történik bántódása.

teszi s koponyája alá csúsztatja markait. Felnéz a fekete fára s figyelni Boda szuszogását. Hogy megtudja, szundít-e már, felkérdez csendesen.

— Hűvös van?

Bután, ügyetlenül futott elő ez a száján s hozzá is teszi mindjárt.

— Hideg van, a mindit.

Boda hallgat. Erős fájás kínozza a gyomrát s úgy érzi, nagyon forró a homloka. Mintha sütné az éjszaka. Ahol fekszik, nem éri a szél se, csak nyihogó, kacarászó hangját hallja. Ugy tűnik neki, hozzá beszél a suszorgó levelek hangján, aztán kérdegeti: éhes vagy, éhes vagy?

Dob magán egyet s nagyot húz a levegőből. Felelni készül Gölöncsérnek, azt akarja mondani, hogy ne panaszkodj a hideg miatt, tele a hasad, nézz fel a morgó fára s allasson el ez a zene... Akkor aztán feltérdelne, odamászna hozzá, kitapogatná a tarisznyáját, belefűrná vén kezét, megkeresné a tepertőt, tán egy darab kenyeret is találna s úgy befalná, kapkodná, hogy ropogna belé az állkapcsa.

Gölöncsér erősen figyel. Nem mer elaludni. Jó lenne tudni, lecsillapodott-e a szomszédja.

Megint felkérdez.

— Alszik?

Rá akarja vágni, hogy nem! Nem tud aludni, gonosz gondolatok kínozzák, szeretne ráugrani erre a lelketlen koldusra. De visszafogja ezt a kirobbanást. Szeliden felel. Hátha löbbit ér el ezzel.

Azt mondja fáradt hangon.

— Szundikálok.

S a másik tovább faggatja:

— Álmos?

Megint hazudik.

— Álmos vagyok.

S arra gondol hirtelen, hogy megpróbál kérni. Azt mondja Gölöncsérnek, nézze jóember, azért vergődik itt, mert kínoz az éhség, adja ide azt a maradékot s aludjunk nyugodtan mind a ketten.

De csak annyit mond csendesen:

— Ha ettem volna, régen aludnék már.

Gölöncsér feljebb húzza a mellén tarisznyáját s hallgat. Tudja jól, hogy hová célozgat Boda, de ha odaadná azt a kis harapni-valót, reggel az ő gyomra is hiába csikorogna. Hallgat inkább.

A szél csipkedő nótát füttyöl a faágak között. Odafent teljesen elborult. Messze az ég alján pislog csak egy apró, ijedt csillag. Nehezen másznak a percek. Boda halántékát majd kiverik az erek. Gölöncsér elpillent, marokra fogta hatvanhat nehéz koldusesztendő, a tele gyomor s a pár kilométer, amit lekutyagolt estig.

Elaludt...

Nehéz hortyogás pöfönt elő a száján, széthullottak a kezei s elbillent a feje.

Akkor Boda felhúzta a térdét s megszárdult teljesen. Fekete kalapács zuhogott a homlokára, forró nedvesség öntötte el a szemét s úgy ugrált az állkapcsa, hogy összekocantak a fogai.

Annyira gyűlölte ebben a percben Gölöncsért, hogy majd rávetette magát. Ha nem adtál, hát nesze, nesze, adok én! Szinte ott ropogott már az ökle Gölöncsér koponyáján.

De visszafogta magát. Nem bántja ezt az embert. Csak az enni-alóját veszi el.

Fülett és egyre közelebb húzódot hozzá. Átvillant az agyán, hogy mi lenne, ha Gölöncsér felrezenne s nekiugrana? Akkor elöntené a fekete méreg s nekimenne ő is. Ha már elkezdte, végigcsinálja!

Egészen mellette lapult már.

Gölöncsér egyhangúan hortyogott. Meg se moccant.

Amikor Boda kinyújtotta remegő karját s megtapogatta óvatosan. A vállát érte először. Érezte kézfejen a lélegzését, de nem rántotta vissza. Ha elkezdte, végigcsinálja! Itt hever valahol a tarisznya, a kenyérrel, tepertővel!

Megérintette Gölöncsér nyakán a kendőt.

Akkor hirtelen dobott magán az alvó koldus. Tán megérezte ezt a támadást. Nyöszörgött néhányat, nyújtogatta a lábait s elcsendesedett.

Boda teljesen megszárdult már. Nem óvatoskodott, nem tapogatózott tovább, hanem odakapott gorombán Gölöncsér melléhez.

S akkor megmarkolt egy hideg, kemény feszületet. A koldus keresztjét. Egyszerre szétnyílt a marka s feltérdelt rémülten.

Akkor már Gölöncsér is ült. Tapogatta magát, lihegett az ijedtségtől s megkérdezte:

— Mi az?... Mit csinál?

Boda ott térdelt előtte. Hebegett.

— Semmit... A keresztet fogtam meg... Bocsássa meg az Isten... Gölöncsér megértette. Odadobta neki a tarisznyáját.

— Itt van. Egye meg, ami van...

A mennybolton felszakadt a sötétség s egy szomorú csillag rájuk hullatta aranyát...

ÁLLAMI SORSJÁTEK

A spanyol Marokkó miatt újabb európai bonyodalom fenyeget

Német és angol értesülések szerint a franciák a terület katonai megszállását készítik elő

Berlinből jelentik: A hétfő reggeli lapok hatalmas szenzációként jelentik, hogy Franciaország katonai beavatkozásra készül a spanyol népfront mellett.

A *Volkischer Beobachter* feltűnően nyomtatott betűkkel cikkének a következő címet adta: „Franciaország katonai beavatkozást tervez.” A lap ezután azt írja, hogy a francia sajtó németellenes hadjárata csak előkészítője az eljövendő hadműveleteknek. Franciaország — úgy mond — kedvezőnek találja a pillanatot arra, hogy spanyol Marokkóban katonai műveleteket hajtson végre, hogy aztán segítségére siethessen az északi Spanyolországban harcoló vöröseknek. Franciaország Franco tábornok csapatait hátha akarja támadni. A lap figyelmezteti az európai közvéleményt, hogy Franciaország spanyol marokkói beavatkozásának beláthatatlan következményei lehetnek.

A többi német lap is hasonló értelem-
ben ír.

Londonból jelentik: A *New Chronicle* jelenté Párizsból, hogy *Nogues* tábornok, francia Marokkó parancsnokló tábornoka a tennéi francia konzul útján figyelmeztette a marokkói spanyol főbiztost, hogy idegen csapatok beengedése ellenkezik az 1904. és 1912. évi szerződéssel.

A levelező hozzáteszi, hogy ha a spanyol hatóságoknak befolyása nem volna kielégítő, a francia vezérkar spanyol Marokkó megszállását ajánlja a francia kor-

mánynak. Az idevonatkozó tervek már készen vannak. Larachet 36 órán belül szállnák meg.

Ebben az esetben a francia csapatok a marokkói szultán végrehajtó közegéül járnának el, hogy megőrizzék spanyol Marokkó függetlenségét. Ezt a ténykedést a francia hadsereg mozgósítása követné Észak-Afrikában. Ezenkívül behívnák a különleges tartalékot a Maginot-vonal helyőrségének megerősítésére és Párizs légvédelmének biztosítására.

Algírból megerősítést küldtek francia Marokkóba.

Francia jobboldali körökben határozottan állítják, hogy a francia vezérkar már hosszabb ideje titkos tervekkel foglalkozik és célja spanyol Marokkó meghódítása. Mivel azonban ilyen lépéshez alapos diplomáciai előkészületek szükségesek és nem lehet egyszerűen kijelenteni spanyol Marokkó bekebelezését,

úgy igyekeznek elterelni a figyelmet, hogy más hatalmakra irányítják hasonló tervek gyanúját.

Francia körök most aggodalommal kérdeik, mit szól Anglia a francia vezérkar tervéhez, amely egyre közelebb jut a megvalósuláshoz.

Londonból jelentik: Az az angol jegyzék, amelyet az angol kormány vasárnap Németország, Olaszország, Franciaország, Szovjet-Oroszország és Portugália kormányaihoz inté-

Egy érdekes levél

Igen tisztelt gyógyszerész úr! Örömmel értesitem, hogy a feleségem kigyógyult a Gastro D. orvosságtól és nagyon szépen köszönöm a Szerkezőségnek, hogy ajánlotta ezen gyógyszert. Most sziveskedjenek 4 üveggel küldeni utánvéttel az alanti címre, ezt egy öcsém számára rendeltem. Oláh Danilá, Cioci, u. p. Gindari.

A Gastro D. gyomor-, epe-, vese-, máj- és bélbetegségek eseteiben kitűnő hatással van. Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában, vagy postán megrendelhető Császár E. gyógyszerertárában, București, Calea Victoriei 124.

zett a spanyol kérdésben, a következőket tartalmazza:

Az érdekelt hatalmak tegyenek haladéktalanul intézkedéseket, hogy megakadályozzák önkéntesek és csapatok küldését Spanyolországba.

Az illető államok a leggyorsabban hajtsák végre a benemavatózási bizottság által kidolgozott ellenőrzési rendszert és azt terjesszék ki az önkéntesek és csapatok kiküldésének megakadályozására is.

Az angol jegyzék közli még, hogy az angol erre vonatkozó törvény az önkéntesek kérdésében két évig terjedő börtön és 500 fontig terjedő pénzbüntetéssel sújtja azokat, akik ezt a törvényt megsértik.

Az angol sajtó szerint a londoni kormánynak azt a tervét, hogy a spanyol partvidéket nemzetközi hajókkal zarlat alá vegyék, — elvetették. Az angol kormány ugyanis úgy látta, hogy ez csak növelné a további surlódási lehetőségeket.

A PORTUGÁL VALASZJEGYZÉK IS MEGÉRKEZETT.

Lisszabomból jelentik: A spanyolországi benemavatózás érdekében kelt francia-angol jegyzékre a portugál válasz is elkészült és a külügyminiszter átadta azt az itteni angol és francia követeknek. A válasz először is kimeli, hogy az angol-francia külön jegyzék a londoni benemavatózási bizottság tekintélyét és hatóképességét rontja. Egyébként a portugál kormány hajlandó az önkéntesek elleni tilalomra. Azonban a semlegességi kérdésben az önkéntesek ügyén kívül még számos egyéb vonatkozást is figyelembe kell venni, ami közvetlen, vagy közvetett beavatkozást jelenthet a spanyol háborúba. Így például a külföldi pénzügyítések, meg a valenciai kormányoknak a spanyol nemzeti vagyon kincseivel létesített külföldi összeköttetései is mind olyan körülmények, melyek a spanyol vörösek javára állandóvá tették a beavatkozásokat.

Izgalmasan érdekesnek ígérkezik a Kenyeres-Kaufmann ügyfő tárgyalása

Budapestről jelentik: A büntető törvényszék Szemák-tanácsa hétfőn délelőtt kezdte meg a főtárgyalást Kenyeres-Kaufmann, volt egységes-párti képviselő ügyében.

Kenyeres-Kaufmann védője, dr. Hoffmann Dező ügyvéd kíséretében jelent meg a törvényszéken. Fél tíz órakor nyitotta meg az elnök a főtárgyalást és bejelentette, hogy Kaufmann Mózes Jakab és büntérsa Kaufmann Lajos ügyét fogják tárgyalni.

Kenyeres-Kaufmann Miklós jelentette, hogy ő maga személyesen megjelent, fivére Lajos azonban agybanfekvő beteg. A bíróság erre elkülönítette Kaufmann Lajos ügyét és megkezdte Kaufmann Miklós személyi adatainak fővételét.

Hoffmann védő a tárgyalás egy részére zárt tárgyalást kér. Az elnök a kérelem indokolása idejére elrendeli a zárt tárgyalást, de néhány perces tanácskozás után nyilvános ülésen közli, hogy a törvényszék a zárt tárgyalás iránti kérelmet elutasította.

Elnök: Ön Kenyeres-Kaufmannnak mondotta magát, majd a belügyminiszteriumtól névváltoztatást kért és csak a Kenyeres nevet használta. A belügyminiszterium később hatálytalanította a névváltoztatást.

Kenyeres: Es én mégis Kenyeres vagyok, mert annak születtem.

Ezután felolvassák a vádiratot, mely 12 rendbeli közikarathamisítás büntetével és 2 rendbeli csalás vétségével vádolja Kenyeres-Kaufmannnt és megállapítja, hogy a vádlott neve Kaufmann Mózes Jakab, vallása izraelit.

Oroszország egyetlen börtön

**Az orosz emigráns ifjúság kiáltványa
a világ népeihez és a kormányokhoz**

Belgrád, január hó.
Két évtizede annak, hogy az oroszországi vörös pokolból százezer számra menekültek a vérengző terrorral szemben tehetetlen jóérzésű hazafiak. Az emigránsok szétszóródtak a világ minden táján, de híven őrizték régi hagyományait és nemzeti érzésüket. Az elmúlt hosszú esztendő alatt egy új emigráns generáció nőtt fel, amelyet rendkívül erős és a világot átfogó nemzeti szervezetbe tömörítettek. Ez a modern alapokon megszervezett új orosz emigráns ifjúság a világ népeihez és az országok kormányaihoz most megrázó kiáltványt intéz, amelyben felhívja a figyelmet a szovjeturalom borzalmaira, az éhezre és szenvedő orosz nép jajkiáltásaira és a világ rendjét most különösen fenyegető vörös propaganda fokozott tevékenységére. A kiáltvány szövege a következő:

Gigantikus néptragédia

— Mi az egész világ társadalmához intőzők szavainkat, bár tisztában vagyunk azzal, hogy a jelenlegi általános pszichózis közepette, ez a felszólalásunk nem fog a megérdemelt visszhangra találni. Fellépésünkre a pillanat komolysága kényszerít bennünket.

— Jól tudjuk, hogy az erősen pénzelt kommunista propaganda minden eszközzel tompí-

tani akarja majd hangunkat. Hisz majdnem 20 éve nyomja el már az orosz nép 160 millió-jának jajszavát.

— Felelősségünk és a bennünket fenyegető bonyodalmak teljes tudatában fordulunk a művelt emberiséghez és újra felhívjuk a figyelmet azokra a borzalmakra, amelyek hazánkban történnek.

— Önökhöz fordul az az orosz ifjúság, melyet szerencsétlen sorsa kidobott hazájából és szétszórta az egész világon. Azok fordulnak Önökhöz, akik Önök közt nőttek és nevelkedtek fel és sajtóírókká lettek az általános ember-szeretet elveit.

— Annak ellenére, hogy a művelt emberiség már 19 éve szemléli ezt a gigantikus néptragédiát, belőlünk még nem halt ki minden remény és hiszünk a népek humanizmusában. Mikor látjuk, hogy sokkal kisebb szenvedések részvétre indítanak, sokkal kisebb igazságtalanságok is fölháborodást szülnek, akkor nem hiszhetjük, hogy a világ közömbös maradhatna e rettenetes tragédia rémarcha előtt.

— A történelem sem emlékszik az emberi jogoknak ilyen megtiprására, egy nép sem szenvedett el ily morális és fizikai pusztulást és nem írt le véresebb oldalt történelmébe, mint a mi szerencsétlen népünk.

Ezer és ezer ártatlan áldozat mindennap

— Annak a népnek, azoknak az embereknek kelünk védelmére, akiknek a múlt bűneiben semmi részük, akiket senki felelősségre nem vonhat a régi hibákért. Az orosz nép milliói biztos halálra ítéelve vannak száműzve a koncentrációs táborokba, szibériai tundrákba és az átjárhatatlan északi erdőkbe. Házaik szétrombolva és kirabolva. Családjuk kikergetve szülőföldjéről és szétszórva széles Oroszországban.

— De azoknak sem jobb a sorsuk, akik a bolsevista szabadságot élvezik. Egész Oroszország egy óriási börtön lett. Emlékezzenek, az éhínség mennyi áldozatot szedett. S az éhínség rémképe most újra hazánk fölött lebeg. Az éhséglázadások újra felütik fejüket és újra tűzzel, vassal és mérgezőgázzal fogják letörni azokat.

— Önöket méltán felizgatja a spanyol nép szenvedése. De tudják-e, hogy annál is rettenesebb küzdelem folyik már húsz éve Oroszországban? Igaz, ott nincsenek frontok, onnan nem jut el fülünkhez az ágyúk dörgése, de az a küzdelem minden nap ezer és ezer ártatlan áldozatot kíván. Ott az egyik oldalon tömörül az egész nép, a másikon állnak a hóhérai.

— Mi nem kívánjuk, hogy szavainknak higgyenek. Mert lehet-e hinni, hogy az éhínség több mint 20 millió életet vitt el, hogy a koncentrációs táborokban 6 millió ember gyötörődik, hogy még egyszerannyi börtönökben és száműzetésben színylődik és hogy most, a XX. században az éhínség embereket emberevékké változtatott? ... Hihető-e, hogy a proletárdiktatúra országában a munkásokat jobban kihasználják, mint a polgárjogokat alig ismerő népeknél, hogy visszaélnék a női- és gyermekmunkával s a szakszervezési mozgalom teljesen el van nyomva. Elhithető-e, hogy az új emberiség országában az 1935. április 7-én életbeléptetett törvény értelmében 12 éves gyermekek már halálra ítélték?

— Nem, ezt józan ésszel elhinni nem lehet. Mi csak azt kérjük, pillantsanak be önök maguk ebbe a szakadékba. Akkor majd meglátják, milyen erőtlenség a mi szavaink a valósághoz képest.

— Menjenek a mi országunkba, de ne csak azt nézzék, amit önöknek mutatnak. A városok utcáin nem lehet sokat látni. A küzdelem a gyárakban, üzemekben, középázsiai és ukrajnai steppéken, az északi és szibériai erdőkben folyik. Es ma ez a küzdelem sokkal kegyetlenebb, mint a polgárháború idején volt.

— Igaz, a megfizetett propaganda elfedi a

történeteket, de gondolják el, milyen rémségek mehettek végbe egy olyan országban, ahol a külföldre menekülési kísérletet halállal büntetik. Azért-e, hogy a külső világ ne szerzhessen tudomást ennek a rezsimnek „jótéményeiről”, vagy az orosz nép „bőséges és vidám életéről”, amelyről oly hangosan szónokol a bolsevista és a vele szimpatizáló más sajtó?

— A bolsevizmus Oroszországban kiélte magát. Tizenkilenc év alatt azokat is maga ellen fordította, akik azelőtt vakon hittek benne. Csak azok tartják fenn, akik számára nincs visszatérés a bűn és zsarnokság útjáról. Számukra csak egy út marad — a világforradalom. És ők jól tudják, hogy ha azt nem sikerül elérniük a legrövidebb időn belül, úgy ők maguk pusztulnak el. Ezért fokozzák tevékenységüket Európában.

— Közleg az utolsó óra. A félrevezetettek milliói valóban azt hiszik, hogy ott, Oroszországban jobb és igazságosabb életet teremtetek. Adjanak lehetőséget azoknak, akik a bolsevista hazugságokban hisznek, arra, hogy meglássák a valóságot.

Mit kellene megnézni Szovjet-Oroszországban?

— Küldjenek oda egy olyan bizottságot, melynek minden tagja jól beszél oroszul. Legyenek azok a társadalom részrehajlatlan és pártokivüli képviselői.

— Kössék ki a szovjetkormánytól 1. a szabadmozgást az egész országban, 2. kikérdezési jogát bárkinek és bárhol, 3. a koncentrációs táborok és kényszermunkahelyek megtekintését és 4. a fényképezési jogot.

— Ha a kommunistáknak nincs mit eltitkolniok, bele fognak egyezni. Ellenkező esetben a vörös propaganda hazudik.

— Saját országuk és gyermekeik jövője érdekében, kérjük Önöket, vegyék komolyan felhívásunkat. Önök felelősek lesznek a történelem előtt.

— Szólanunk kell, dacára annak, hogy sok országban nem is hívott vendégek vagyunk. De ezt megmondani kötelességünk nemcsak oroszországi testvéreinkkel és hazánkban szemben, hanem járunk azzal külföldi barátainkkal, akikhez minket őszinte szeretet fűz és a művelt emberiségnek, mely történelmének kritikus pillanatait éli át.

Az orosz új generáció Nemzeti Munkaegyesületének végrehajtó bizottsága.

Lavinaomlás nyolc halálos áldozattal

Luzernből jelentik: A Vierwaldstädti-tó fölött borzalmas lavinaomlást szerencsétlenség történt, amelynek nyolc szelő halálos áldozattal esett.

A 2400 méter magas Hohbrisen hegycsúcs megmászásánál a Vierwaldstädti-tó és a Sarner-tó között egy kilenc főből álló turistatársaságot az egyik hegyhátán a leomló lavina maga alá temetett. A hegyhát 1900 méter magasban van. A turistacsoport nyolc tagja elűnt a lavinaomlásnál s csak egyetlen turistának sikerült megmenekülnie. A szerencsétlenség után mentőexpedíció indult a szomszédos Brison községből. A hőtömeg alá került turisták közül ötöt sikerült kiásni. Órákon keresztül kísérleteztek, hogy életrekeltsék őket, de minden igyekezet hiábavaló volt.

Három budapesti pénzügynök nagyarányú arany-csempészése

Budapestről jelentik: A főkapitányság vasárnap rádióértesítést kapott a párizsi rendőrfőnökségtől, amely közölte, hogy Ickovits Arnold, Lebovits Bernát és Weisz Ferenc budapesti pénzügynökök többszázezer frank értékű aranyat csempészték ki Párizsból. A párizsi rendőrség felkérte a budapesti főkapitányságot a nyomozás folytatására. Franciaországban ugyanis betiltották az arany kivitelét. Legutóbb megállapították, hogy a párizs-zürichi vonaton nagyarányú aranycsempészés folyik. A nyomozó közegek rövidesen rájöttek, hogy három budapesti pénzügynök követi el az aranycsempészést. Szombaton éjszaka a figyelő detektívek már a vonaton igazolásra szólították fel a három ügynököt, majd bőröndjeikkel együtt beszállították őket a rendőrségre. A bőröndökből aranyrudak és bankjegyek kegyek kerültek elő. Nem kevesebb, mint 400 ezer frank értékű arany és 70 ezer francia frank készpénz volt a bőröndökben.

A budapesti rendőrség a párizsi rendőrség felkérésére folytatja a nyomozást az arany-csempészés ügyében.

A cémület statisztikája

A földrengések évenkénti statisztikáját készítettek el egy európai és amerikai vezetés alatt álló pekingsi tudományos intézetben. Ha ezek a számok nem is lehetnek hajszálpontosak, mert minden áldozatról nem lehet tudomást szerezni, mégis meglepnek bennünket az áldozatok hatalmas számával. Az intézet becslése szerint az utolsó ötven évben átlagosan évi 30.000 ember vált a földrengés áldozatává. Pontosan 30.479 volt az egy-egy évi áldozatok száma. A legfontosabb ebben az esetben, hogy ez a statisztika, amely Kína, Japán és Dél-Amerika hivatalos helyeinek segítségével készült el, más hasonló célú intézetek statisztikájával is egybevág. A régebbi kutatások is évi 27-35.000-re tették a földrengések áldozatainak számát. Egy kétszáz évre visszamenő statisztika szerint évi huszonnyolcezerre becsülték a földrengések áldozatainak számát. Nemzetek szerint Kína viszi el a szomorú rekord pálmáját az áldozatok számát illetően. A közvélemény Japánt tartja a földrengések klasszikus hazájának, pedig Japán csak Dél-Amerika után következik, ahol sokkal több áldozatot követelnek a földrengések, mint a mozgékonyabb földű Japánban. Japánban azonban épp a gyakori földrengésekre való tekintettel bambusznyárból és papírból építik a házakat és így sokkal kevesebb a halálos áldozatok száma, mint a szilárdabb építkezésű Amerikában. Japán után Olaszország, India, Perzsia és Kína következik egyre csökkenő számú földrengési áldozataival.

Olvassátok és terjesszétok
a Magyar Lapok-at!

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 12 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: PERÉDI GYÖRGY
Cluj-i szerkesztő: dr. Sulyok István
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem öntünk meg és nem adunk vissza. Csak a választásból való magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nedves, hideg idő tovább tart. Lényeges változás az időjárásban nem várható.

Getatea-Albától egészen Galatzig nagy hóvirágok voltak vasárnap. A hőmérséklet ezen a vidéken mínusz 3 fokra csökkent. Bucarestben továbbra is tavasziasan enyhe az idő.

Dr. Pop Valér kereskedelmi miniszter Baia-Mare-n. Saját tud. Dr. Pop Valér kereskedelmi miniszter szombaton Baia Mare-n járt — hívei körében. Ez alkalommal a kereskedők küldöttségét fogadta a miniszter. Gergely Gyula a kereskedők nevében emlékiratot nyújtott át a miniszternek, melyben a kereskedők a patenta fixa adó kiterjesztését kérték, azonkívül bejelentették, hogy a város vezetőségében is igényt tartanak egy tanácsságra. A miniszter kijelentette, hogy rövidesen megtartják a közigazgatási választásokat és akkor alkalmuk lesz a kereskedőknek is, hogy beküldhessék képviselőiket a városi tanácsba. A nyugdíjasok küldöttsége is Pop Valér elé járult és kérte, hogy érvényesítse befolyását a nyugdíjak felmérése érdekében. Utána ünnepség volt a főtéren. A miniszter szombaton éjjel utazott vissza a fővárosba.

A MAGYARORSZÁGI MINISZTER-ELNÖK ES AZ OTTANI KÖZOKTATÁS-ÜGYI MINISZTER HAZATÉRTEK KÜLFÖLDI TARTÓZKODÁSUKBÓL. Budapestről jelentik: *Darányi* Kálmán magyar miniszterelnök és *Hóman* Bálint magyar kultuszminiszter két hét óta egy badeni szanatóriumban üdült. A miniszterelnök és a miniszter vasárnap elhagyta a szanatóriumot és Bécsen keresztül hazaindult, mert mindkettőjük szabadsága hétfőn véget ért. Ugy *Darányi* miniszterelnök, mint *Hóman* kultuszminiszter hétfőn elfoglalta hivatalát.

Január 15-én költözik be Satumaren a megyefőnökség az új palotába. Saját tud. A vármegyei hivatalok eddig kényeszerlakásokban, elszórtan működtek, úgyhogy legfőbb ideje volt új székhelyre építésre. A vármegye nem is fukarkodott a pénzzel és 25 millió lej felépítette az új vármegyei házat, amely a város legszebb és legimpozánsabb épülete. A kétemeletes, két utcára néző megvepalotát január 14-én veszi át a megyefőnök, majd január 15-én a vármegyei hivatalok megkezdik a költözködést.

EDWARD HERCEG EGY HÓNAPI TARTÓZKODÁSRA BUDAPESTRE UTAZIK. Budapestről jelentik: A bécsi lapok jelentése szerint *Windsor Edward utimarsallja*, *Hutton Kitzbühelből* Budapestre utazott, hogy előkészítse a herceg budapesti látogatását. *Hir* szerint *Edward herceg* néhány hét múlva egy hónapi tartózkodásra Budapestre érkezik és ott teljes visszavonultságban akar élni egy bérelt villában.

Magyar földbirtokeos tragédiája. Turda. Saját tud. *Bors Mihály* 55 éves Sándulesti-i földbirtokeos, az unitárius egyház kerületi felügyelője, az EKE elnöke tegnapelőtt éjjel Sándulesti községi udvarházában öngyilkosságát követett el: fobelötte magát és azonnal meghalt. Tekintélyes vagyonát az unitárius egyháznak hagyta végrendeletileg. A közismert népszerű földbirtokeos tragikus halálának híre széleskörű részvételt keltett.

Jelenleg 340 elmebeteg kezelnek a sighet-i elmeegógyintézetben. Saját tud. A legszomorúbb emberi intézmény az elmebetegek is összeállította Sigheten évvégi statisztikáját, a jelenleg ápolás alatt álló elmebetegekről. A statisztika szerint jelenleg 340 beteget kezelnek a sighet-i elmeegógyintézetben. A betegek közül 200 férfi 140 nő.

Ki lesz a magyar főváros új főpolgármestere? Budapestről jelentik: Budapest székesfőváros elhunyt főpolgármestere, *Sipőcz utódnak* kinevezése e hét közepére várható. A találgatások természetesen tovább folynak úgy politikai, mint városi körökben. „A Reggel” értesülése szerint a főpolgármesterséget illetően a következő személyiségek állnak előtérben: *Zsitvay Tibor* ny. igazságügyminiszter, a főváros Nep-szervezetek elnöke, *Lázár Ferenc* királyi közjegyző, felsőházi tag, a keresztény párt egyik vezérégyénisége, *Ripka Ferenc* ny. főpolgármester, aki most egyik városi pártot vezeti és *Ferenczy Tibor* a budapesti államrendőrség főkapitánya. Olyan ideiglenes megoldás is elképzelhető azonban, hogy a főpolgármesteri teendőket ellátásával átmenetileg a polgármestert bízzák meg.

Tulzsfolt templomok Moszkvában a karácsonyi ünnepek alatt. Varsóból jelentik: Mint mindannyiszor a szent ünnepek alatt, úgy az idén is hatalmas tömeg szorongott Moszkva még épségben levő templomaiban. Az Isten után vágyódó hívők serege oly nagy volt, hogy órákkal az istentisztelet megkezdése előtt már ott tolongott a templomok előtt és estefelé a tolongás valóságos életvesztéssé vált. Emberek százai várakoztak hóbán, fagyban, hogy megköszinjenek a templomokba való bejutást. Ismeretes, hogy Moszkvában a forradalom előtt 800 templom volt, míg jelenleg a 3 és félmillió lakosság számára csak 30 templom áll rendelkezésre.

MAGYAR ARTISTÁK HALÁLOS KATASZTRÓFÁJA BOLOGNÁBAN. Bolognából jelentik: A bolognai Verdi színház legutóbbi előadásán a „repülő Venus” néven ismert magyar származású artista-pár mutatványában közben lezuhant. Egyikük, *Vidákovics Ilona* azonnal meghalt, míg partnere, *Szabó István* halálra került.

Dráma a Nistru-n. Chisinauból érkezett jelentés szerint a Nistru-partján fekvő Dohorsci község közelében a román határőrök a folyó közepén tutajt vettek észre, amelynek utasai kétségbeesett erőfeszítéseket tettek, hogy minél előbb átkerüljenek a román partra. A túlföldalon szovjetországi határőrök állottak és ismételtelen több lövést adtak le a menekülőkre, akiket egymásután eltaláltak. Végre a tutajt partot ért és a román határőrök borzadva látták, hogy azon két férfit, két asszonyt és két kislányt holtan látják. Egy harmadik leány súlyos sebesüléssel eszméletlenül feküdt. Ezt a határőrségen eszméletre térítették és ekkor elmondták, hogy *Uzenyev* éva és *Tudosa Mária* a neve. Nagyszülőivel, szülőivel és testvéreivel Szovjet-Oroszországból Romániába menekültek, de utközben észrevették őket az orosz járőrök. A szegény leány, akit Chisinauban menhelyen helyeztek el, még nem tudja, hogy összes hozzátartozóit elvesztette.

*** Magas vérnyomás és vérkeringési zavaroknál** reggel éhgyomorra és kis pohár természetes „*Ferenc József*” keserűviz nagyon jól tesz, mert a beleket minden megerőltetés nélkül csakhamar kiüríti, az anyagcserét biztosan felfrissíti és igen kellemes közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

Meghalt a világ legkövérebb asszonya. Londonból jelentik: Hatvanhárom éves korában meghalt *Hilda Wilson*, aki nemcsak Angliának, de az egész világnak legkövérebb asszonya volt. *Mrs. Wilson*, aki özevgyi sorban vált meg az életből, 315 kilogramm súlyú volt. Élete utolsó éveiben ugyan lefogott, de mindössze 289 kilóra. Derekének kerülete a „slussza”, 273 centiméter volt. A boncolás után megmérték a szívet, amely nem kisebb súlyt mutatott, mint 650,9 grammot.

Bérrautó és társasgépkocsi összeütközése. Budapestről jelentik: Vasárnap este a Berlini-téren egy bérrautó összeütközött egy autóbusszal. A bérrautó két utasa könnyebb sérüléseket szenvedett.

Megjelent!

A szövetkezés szervezéséről szóló törvény

Az érvényben levő teljes román szövetség, magyar fordításával és tartalomjegyzékkel.

Kiadta és fordította:
Dr. Borbély Lajos, ügyvéd
 Ara 125 lei és portó.

Kapható: könyvostályunkban.

Feljegyzések

A két orosz tudóst, kikről nevek nélkül már mindnyájan olvastunk, *Csicsibabin*-nak és *Ipatjew*-nek hívják. Egészen kiváló érdemeik elismerésül engedélyt és pénzt kaptak arra, hogy szabadságukat külföldön tölthessék. Az engedéllyel azonban mindketten éltek avagy visszaéltek, aszerint, ahogyan magatartásukat nézni akarja az ember. Közölték ugyanis mind a ketten az illetékes szovjet követéségekkel, hogy nem gondolnak a visszatérésre...

Azon nem csodálkozik az ember, hogy *Berdjojeff* *Nikolai*, a vallásfilozófia világhírű tanárát, az „Uj Középkor felé” című korszakalkotó munka szerzőjét még 1926-ban kiutasították Moszkvából, pedig ez a kiváló férfi nem gondolt arra, hogy elhagyja tanszékét a végtelen nehézségek és veszedelmek ellenére sem, melyekkel vallásos meggyőződésének hirdetése járt. *Rachmanova* *Alja* sem önként hagyta el szülőföldjét...

Csicsibabin professzor ellenben a háborús kémianak kiváló kutatója, *Ipatjew* professzor pedig egyenesen petróleum szakértő: olyan erősen anyagi tudományokat műveltek tehát, melyekről azt szokás hirdetni, hogy nyitva áll előttük a nagy világ s közönyös számukra a társadalmi rend, mely alatt művelteknek.

Ez a két szovjet tudós mégis mérgesen azt írja most a moszkvai tudományos akadémiának: „Ha a szovjet kormány nem bécülte meg a tudományunkat annyira, hogy egész erőnket tudományos feladatainkra engedte volna fordítani, legalább hagyott volna bennünket nyugodtan élni és a magunk belátása szerint búvárkodni...”

Ime: idealisták és materialisták. Minden rendszer a maga legbensőbb törvényei szerint él és hal meg, amit úgy kell érteni, hogy az eszmények rendjét az idealisták éltetik, a materialista rendszereket pedig a materialisták megölik.

(Skin.)

Satumaren drágább lesz a kenyér. Saját tud. A satumarei pékek küldöttsége felkereste a polgármestert, akinek emlékiratot nyújtottak át. Előszóval is elmondották az emlékirat tartalmát, amely szerint a búza árának állandó emelkedése miatt képtelenek a maximális árak szerint árusítani a kenyeret. Kérték tehát, hogy oldja fel a város a kenyér árának maximalására vonatkozó rendelkezését. A város időközi bizottsága foglalkozott a pékek beadványával és — a lakosság nagy elkeseredésére — részben helyt adott kérélmüknek. Feloldotta a fehér és félbarna kenyér árát a maximalás alól, úgyhogy ez a legfontosabb élelmiszek 1-2 napon belül lényegesen meg fog drágulni. A pékek hétfői értekezletükön állapították meg, hogy a félbarna kenyereit 9, vagy 10 lejért hozzák-e forgalomba. A fehér kenyér 1 lejért lesz drágább a félbarnánál.

MENYASSZONY ES VÖLEGÉNY MEGRÁZÓ TRAGÉDIÁJA. Bucaresti. Saját tud. Iasi határában öngyilkosságot követett el *Margolite Nischel* jogvézett 22 éves leány. A cernauti gyors elé vetette magát s a vonat annyira összeroncsolta, hogy szörnyethalt. A vizsgálat megállapította, hogy a fiatal leány a bucovinai Campulung városba való és jómódu szülők gyermeke volt. Iasiban csak rokonait látogatta meg. Öngyilkosságát azért követte el, mert vőlegényjelöltje, *Jacob Bar* campulungi ügyvéd két nappal ezelőtt kivetette magát a bucaresti-cernoviti vonatból és meghalt.

Harc egy nagy butorgyár és háromszáz munkása között. Tg. Mureş. Saj. tud. Pár nap előtt a Székely és Réti butorgyár 32 munkását elbocsátotta. A gyár 300 munkása, hogy elbocsátott társaik télviz idején ne maradjanak kereset nélkül, kérte a gyár vezetését, hogy ezután csak napi 6 órát dolgozzon és így az elbocsátásra ítét munkások is munkában maradhatnának. A munkásság ez irányú kérésére választ nem kapott a gyár igazgatóságától és ezért pénteken déli 12 órakor nem távozott munkahelyéről, hogy a napi 6 órát megszakítás nélkül dolgozza le délután 2 óráig. A gyárvállalat azonban elutasította a munkásság ajánlatát és rendőri karhatalommal üritette ki a gyárat. A gyárvezetéség ugyanis azt tartja, hogy a napi 6 órai munkaidő 25 százalékos megterhelést jelentene a vállalatra, amit a mai gazdasági helyzetben nem lehet behozni. A gyár által elbocsátott munkások egyébként létszámfőlöttek voltak s csak rádióvázak elkészítése céljából kaptak annakidején munkát. Most, miután a rádióburkolatok munkálataival elkészültek, a gyár elbocsátotta őket, de ezzel az elbocsátással nem történt létszámszökkenés. A most már sztrájkká élesedett munkáselbocsátás kérdésével a munkügyi felügyelő megkezdte az egyeztetési tárgyalásokat.

Négy helyre tört be a közkegyelem alapján aznap szabadlábra engedett megrögzött tolvaj. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Ciorba Andrei Iunca de josi illetőségű 43 éves foglalkozás nélküli egyént többrendbeli lopásért egy és fél évi fogsággal büntette a bíróság. Büntetésének hátralevő részét közkegyelem útján elengedték. Alig szabadult ki a fogságból, még aznap és az éjjel a betörések egész sorozatát követte el. Délelőtt feltörte és kirabolta Péter Ferenc jigidini földbirtokos erdei házáat, behatolt Dávid Sándor helybeli lakos házába is, onnan is értékes ruhaneműket emelt el. Még aznap délután hazautazott falujába, ahol éjszaka Antal Ferencet és egy másik csángógazdát rabolt ki. Az ügyesség vádiratot adott ki ellene és elrendelte az állandó és fokozottabb fogvatartását, mert Ciorba már szokást is kísérelt meg.

NÉVSZERINT KÖTELES KIMUTATNI MINDEN VÁLLALAT, KIT ALKALMAZOTT ÉS KIT BOCSÁTOTT EL 1936-BAN. Bucuresti. Saját tud. A nemzeti munkavédelem céjainak elérésére a kormány kötelezte az ország összes ipari és kereskedelmi vállalatát, hogy január folyamán kimutatásokat nyújtsanak be alkalmazottaikról. Ezzel kapcsolatban az ipar és kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a kimutatások ugyanolyan formulárokon készülendők el, mint a múlt évben, de minden vállalat névszerint köteles kimutatni az 1936 évben eszközölt elbocsátásokat és felvételeket. A több, mint 100 alkalmazottal rendelkező vállalatok egyenesen az ipar és kereskedelmi minisztériumnak nyújtják be kimutatásaikat, a többiek a kerületi ipari felügyelőségekhez.

Szobrot állít Tg.-Mures a repülés román hősi halottjának. Targu-Mures. Saját tud. Negyedszázaddal ezelőtt még igen fejletlen volt a repülőtechnika világszerte. Targu-Mures városának polgársága azonban megértő támogatással állott már akkor Vlaicu Aurél mérnök, uttoró pilóta mellé s lehetővé tette, hogy a később országos hírnévre emelkedett repülő 1912 szeptember elsején bemutatassa saját készítésű repülőgépet. Repülő kísérleteit Vlaicu mérnök a Mészárosréten végezte, váratlan sikerrel, amely akkor országos feltűnést keltett. Most, az Aero Club, amelynek Pop Cornél mérnök az elnöke, elhatározta, hogy a repülés hősi halottjának, Vlaicu Aurélnek, aki tudvalegőleg lezuhant és szörnyethalt, félmillió költséggel szobrot állít Tg.-Muresen.

REJTÉLYES TÜZESET EGY BUDAPESTI BANKIGAZGATÓ LAKÁSÁN. Budapestról jelentik: Vasárnap rejtélyes tűz keletkezett Kammermayer Alfrédnek, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár igazgatójának Mérleg-utcai lakásán. A legkülönösebb az, hogy Kammermayer hat hét óta Bécsben van és a lakásban senki sem tartózkodik. Kammermayer a tüzesetről táviratilag értesítették, aki repülőgépen sietett haza Bécsből.

Véres báli mulatság. Oradea. Saját tud. Ma reggel nyolc órakor a közpörházba egy súlyosan sérült sáldobaghiui legényt szállítottak be. Kiderült, hogy a fiatalember neve Ujlaki József, 17 éves és a vasárnap este Sáldobaghiun tartott báli mulatságok egyik résztvevője volt. Bál után a fiatalember egyedül indult hazafelé, de alig hagyta el a bálterem helyiségét, ismeretlen tetesek hátulról rátámadtak és bicskával tőből levágták a balfület. Ujlaki József eszméletlenül esett össze az uton, de szerencséjére a bálból kiözönlő közönség között voltak barátai is, akik megdöbbenve fedezték fel a vérben fetregő Ujlakit az uttesten. Azonnal szekerre tették és beszállították a helybeli közpörházba, ahol ápolás alá vették.

* Teljesen érthetetlen és indokolatlan az is, hogy miért vannak egyesek a gyógyszerek használatára ellen. Tény az, hogy vannak gyógyszerek, amelyek használata átmenetileg bár enyhülést hoznak, de a hatás megszűntével igen sokszor annál nagyobb erővel térnek vissza a fájdalmak. Tény viszont az is, hogy vannak gyógyszerek, amelyek radikálisan és végérvényesen megszüntetik a fájdalmakat, így az ALGOCRATINE, melyet fejfájás, fogfájás ellen használnak, s nélkül, hogy utólag újra fellépjen a fájdalom.

Félév óta függött a fán a nyomtalanul eltűnt öngyilkos székely gazda. Mercurea-Ciuc. Saj. tud. Borbáth Ignác 69 éves casinou-noui székely gazda augusztus elején elhagyta családját és ismeretlen helyre távozott. Hozzátartozói azt gondolták, hogy az ottani szokásoknak megfelelően bement az okirályába és munkát vállalt. A napokban aztán fatuvárazásra a községtek is az „Sokkut” nevű erdővezetője ment székely akasztott ember hullátára bukkantak. A holttest a fán függött, azonban alig volt már lúsz rajta, a varjak borzalmasan kikézdették. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy az akasztott ember holtteste az, aki Borbáth Ignác, azonos, aki félév óta függött felakasztva a fán.

Segítség! Hányszor hangzott el már ez a kiáltás, mely lapunk hasábjain keresztül a jobb sorsban élő embertársaink iránt könyörülettel, megértéssel viseltető emberek szívének ajtaján kopogtatott! — Most újra fölhangzik ez a segélykérés: valaha jobb napokat látott család könyörög bármilyen segítségért, adományért a jóságú emberekhez. Kraloszký Pált, a férfit, a családját, a legalattomosabb, leggyilkosabb betegség döntötte le lábáról: a tüdővész. Feleségét szülöttsége érte, s 13 éves gyermekükkel együtt a legnagyobb nyomorban, nélkülözésben tengődnek. Hiszünk, hogy kedves olvasóink, akiknél embertársaink kérése sohasem talált süket fülekre, ezt a kiáltást is meghallják. (Címe: Oradea, Str. Dr. Bozókí 2. Wasserstrom-telep. Adományokat kiadóhivatallunk is készséggel továbbít.)

Különös baleset a fa tetején. Timișoara. Saját tud. Dan Vera harminckétéves Ronat-városrészbéli lakos, a kertjében lévő egyik nagy fáról vastag, száraz ágat akart fejével levágni. Az aszony a fa tetején az ágak között dolgozott baltájával és le is vágta a ágat, de amikor az lezuhant, olyan erővel vágta az aszonyt a fa törzséhez, hogy az rendkívül súlyosan megsebesült és a fa tetején, az ágak között maradt fennakadva. Segélykiáltásaira a szomszédok szabadították ki és emelték le a fáról. Arca csupa vér volt. A faágak belehasítottak az arcába, megsebesítették a homlokát és csaknem egészen letépték az egyik fület. A mentők köztették be a megsebesült aszonyt és a közpörház sebészeti osztályára szállították. Allapota eléggé súlyos.

Nagy ismerettséggel bíró hölgyek és urak
állandó jövedelemhez
juthatnak.
Cimeket: Oradea, Str. Rimanóczy 3. L em.
irodában.

Hazaszállítás közben meghalt a vonaton egy népzenező, akit főbeverték a fővárosban. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Kalányos Illés 31 éves muzsikuscigányt az elmúlt napok egyik hajnalán vérbefagyva találták Bucuresti egyik mellékutcájában. Fején hatalmas seb tátongott. Sokáig eszméletlenül fektült a kórházban és így csak későre lehetett kihallgatni. Támadói kiletét nem tudta megjelölni, sem azt, miért történthetett vele az életveszélyes utcai támadás. Állítása szerint senki ellensége nem volt és így valószínű, hogy más helyett, tévedésből ütötték le. Kihallgatása után az volt a kívánsága, hogy szállítsák Gheorgheni városba, ottlakó családjá körébe, ahol gondos ápolásban lesz része. Kérését teljesítették is, azonban amint a vonat éppen közeledett Gheorgheni város állomására, a szerencsétlen muzsikuss belehalt sérüléseibe.

Harmincfajta új árut vesznek kiviteli korlátozás alá. Bucuresti. Saját tud. A jövő hét keddjére összehívták a kormány gazdasági bizottságát, amelynek ez alkalommal az lesz a feladata, hogy a kontingentált áruk közé több, mint harminc olyan árut vegyen fel, amelyek jelenleg engedély nélkül is szabadon kivihetők, vagy pedig kompenzáció tárgyát képezik. Ugyancsak tervezik az a) és b) kompenzációs listák módosítását is.

* Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejnnyomás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz gyorsan megelénkíti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől: s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a **Ferenc József** vizet bál-féregűzőkudáknál is igen jó eredménnyel alkalmazza. Az orvosok ajánlják.

Elfogták a toresti gyujtogatót. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Megirtuk, hogy Gál Márton toresti gazdálkodó istállóját és csürjét ismeretlen tetes egyik este felgyujtotta és földönfutóvá tette a csendes, dolgos székely gazdát. A csendőrség most elfogta a gyujtogatót Bíró József gazdálkodó személyében, aki régi ellensége volt Gálnak.

Julianna holland trónörökös nő egy lengyel fürdőhelyre utazott férjével. Varsóból jelentik: Julianna holland trónörökös nő férjével Bernhard von Biesterfeld-Lippe herceggel Sternberg gróf és neje kíséretében Krynica lengyel fürdőhelyre utazott. A trónörökös nő és kísérete a „Patria” szállóban szállt meg, mely Kiepurának, a világhírű énekesnek tulajdona. A magas vendégek három hétig maradnak a lengyel fürdőhelyen, mely kiválóan alkalmas a téli sportokra.

Gépkocsi és vonat súlyos összeütközése. Budapestről jelentik: Guttman Ferenc, ismert budapesti textilnyagkereskedő autója összeütközött a ceglédi gyorsvonattal. Guttman igen súlyos sérülésekkel szállították kórházba. A vizsgálat megindult, hogy hogyan volt lehetséges, hogy az autó a leengedett sorompón keresztül a vonat elé került.

FRANCIA ÉS ANGOL GÖZHÁJÓ KATASZTRÓFÁLIS ÖSSZEÜTKÖZÉSE. Londondból jelentik: A Temze torkolatában a „Notre Dame de Lourdes” nevű francia gőzös összeütközött a „Theems” nevű angol gőzössel. A francia hajó elsüllyedt, két ember a vízbe fullt, a többi sikerült kimenteni.

„Ezerédes” székelyek garázdálkodnak a székelyek között. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Az „ezerédes”-nek nevezett zacharin árusítása és vétele szigorúan tiltott dolog. Ugy a csak gyógyszerárak részére engedélyezett elárusításra kivélt eladó, mint vevő, kihágást követ el és 5000—30000 leig terjedhető pénzbírsággal sújtják. Ezen kívül bírói uton is felelnie kell az illetőknek. Utóbbi időkben ismeretlen, gyanús külsejű egyének házalnak Felciuc községeiben zacharinnal és rábeszélnek az egyszerű székely embereket, hogy vegyenek „ezerédes”-t. Amikor a vásár megtörtént, az illető eladó már továbbállt a községből, teljes bizonyossággal jönnek a pénzügyőrök, csendőrök és azonnal tényleirást vesznek fel a kihágásról és következik a bírság. Nem győzzük eléggé hangoztatni, hogy ilyen alkalmakkor kelepccébe csalják lelkiismeretlen emberek a székelyeket, akiket aztán elárulnak a hatóságoknak, melyek aztán a kirótt bírság othatatásával jutalmaznak a kétes egzisztenciájú feljelentőt. Buzás Antal ciceui gazdálkodó és többi társai mind-mind ötezer leies bírsággal vannak sújtva, mert nem voltak elővigyázatosak. Az ilyen bírságot sem közkegyelem, sem fellebbezés nem törli: és csak a kis székely vagyon érzi meg a jelentékeny erőfeszítést.

Kártyajáték a spanyol front mögött.

A spanyol nemzeti csapatok frontja mögött a pihenő katonák kártyajátékkal feledtetik el a polgárháború borzalmaikat. Két vöröskeresztes nővér kibicel nekik

Nagy népzarándoklat készül Rómába, XI. Pius pápa 80-ik születésnapjára

Tekintettel arra a nagyarányú érdeklődésre, amely a *Magyar Lapok* immár hagyományossá vált olaszországi társasutazásaival szemben ezidén is megnyilvánul, már most közöljük olvasóinkkal, hogy ez év tavaszán is nagy népzarándoklat indul Olaszországba, illetve Rómába. A zarándoklat technikai megszervezését a *Magyar Lapok* kiadóhivatala végzi, de az utazásnak kimondottan zarándok jellege lesz és értesülésiünk szerint több megyés főpásztorunk vezetésével fog lezajlani. A római és olaszországi zarándoklatnak ugyanis az ad most különösebb időszerűséget, hogy XI. Pius pápa ez év májusában tölti be 80-ik életévét. Ez alkalomból Transsylvania katolikus népe is hódoló zarándoklattal kíván a

Szentatya elé járulni. A nagy népzarándoklat tehát ez év májusában, még pedig a pünkösti ünnepek alatt fog megtörténni és azon, már az eddigi érdeklődésekből ítélve is, tömegesen fognak résztvenni.

A zarándoklat minden eddigi társasutazásunkat felülmúló arányait főképpen az teszi indokoltá, hogy nincs szó egy társasutazás fölösleges luxuskidásairól és így a római zarándokút költségei most lényegesen jelentéktelenebb összeget fognak kitenni.

Olvasóközönségünket egyébként az olaszországi és római zarándokutazás most alakuló tervének és fejleményeinek minden mozzanatról részletesen tájékoztatni fogjuk.

Vedd fel
gyapjúmellényed

Az idő rosszra fordult, barátságatlan, hideg lett és a levegő párás. Ilyenkor a meleg ruha csak hasznos lehet. Csakhogy a veszély nem a hideg beálltában van, hanem az a sok milliárd bacillus hozza a bajt, mely a levegőben kering és a légutakon át az emberi szervezetbe hatol be. A bacillusok ellen nem véd a meleg mellény, ezek ellen védelmet csak az

ALGOCRATINE

nyújt. Algocratine megóv a gripptől. Algocratine meggyógyít minden hüléses bajt néhány óra alatt. Algocratine megszünteti az ischias, csúsz, köszvény, neuralgiák okozta fájdalmakat, fejfájást, fogfájást, menstruációs fájdalmakat, valamint a hüléses bajokat. Gyógyszertárakban és drogériákban kapható.

Megkezdtek munkájukat az esküdtbiróságok

Hogyan tárgyal az esküdtszék?

Hétfő délelőtt folyt le Oradeán az esküdtszék premierje. Radu táblabíró elnökléte alatt Constantin Popescu és dr. Hoványi bírák és Mercan jegyző asszisztálása mellett ültek össze az esküdték. Elsőnek Oros Florian Pinus községbeli lakos gyilkossági kísérletével foglalkoztak. Lapunk zártáig még nem hangzott el az ítélet az ügyben.

Jradea. Saját tud. Mint ismeretes, 1937 január 1-én életbelépett az egyesített büntető-törvény. A sok lényeges módosítás között kétségen kívül a legjelentősebb az esküdtszék felállítása. Ezután tehát esküdték fognak ítélni az összes bűnügyekben, valamint a politikai és sajtóvétségekben is.

AZ ESKÜDTSZÉK ÖNÁLLÓSÍTÁSA.

Minden megyeszékhelyen felállították az esküdtszéket, amelyeknek az élén egy táblai tanácsos áll, mint elnök, mellette pedig két törvényszéki bíró, valamint 9 esküdt működik. Ugy az elnököt és a bírót, mint az esküdtteket minden ülésük előtt kisorsolják.

KI LEHET ESKÜDT?

Esküdt lehet minden 30 évet betöltött román állampolgár, aki jól beszéli az állam nyelvét és összes politikai és polgári jogainak birtokában van. Az esküdti kötelezettség alól fel vannak mentve mindazok, akik betöltötték 60. életévüket és akik napszámmal keresik kenyerüket.

Nem lehetnek esküdték, akiket már véglegesen elítéltek bármilyen ügyből kifolyólag, akik ellen eljárás folyik, felfüggesztett tisztviselők, csalárd bukás elkövetői, szolgai alkalmazottak, szellemi vagy testi hiányosságú egyének, szolgálatban levő katonák, bírók, ügyészek, rendőrszék, miniszteriumi igazgatók, papok, falusi tanítók, felügyelők és felügyelő helyettesek, adófőnökök, postai tisztviselők, jegyzők, városi és megyei főorvosok és büntetőjogi szakmélviselők.

Az esküdték működési idejére napidíj jár. Ha azonban indokolatlanul távolmarad a bíróságtól, először 1000—5000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják. Másodízben már hivatali kötelezettségének elmulasztása miatt vád alá helyezik és az esküdtszék elnöke ítélik felettle. Az ítélet végleges és végrehajtható.

A TÁRGYALÁS ELŐTTI ELJÁRÁS.

Az esküdtszék elnöke tárgyalás előtt a vádlottat maga elé idézi és kihallgatja. Értésére adják egyben, hogy joga van, saját érdekében, új bizonyítékokat felhozni. Ezeket azonban 48 óra belül közölnie kell az ügyészszéggel. Ha a vádlottnak nincs védője, az esküdtszék hivatalból nevez ki melléje védőt.

Az esküdték névsorát legkésőbb 48 órával az ügy tárgyalása előtt közölni kell a vádlottal, aki már 3 nappal a tárgyalás előtt az esküdtszék foglyának tekintendő.

A tárgyalás megnyitásakor az elnök a bírót, az ügyészt és a védelem elfoglalja kijelölt helyeit, a hűsz esküdt pedig a vádlott előtti padsorban foglal helyet.

A vádlottat két ór vezeti be. Az elnök meg-

kezd az esküdték kisorsolását. Egyenként húzza ki a cédulákat az urnából, a bíró pedig hangosan olvassa a rajta álló nevet és így sorsolják ki a kilenc esküdtet. Ugy a vádlott, mint jogi képviselője, minden indoklás nélkül, visszautasíthat négy-négy kijelölt esküdtet, akik helyett új sorsolnak ki. Ezt a sorsolási műveletet minden ügy — letárgyalása előtt megisméltik, tehát a vádlott csak ekkor tudja meg, hogy melyek azok az esküdték, akik az ő ügyében döntenek.

A tárgyalások megkezdése előtt az elnök még köteles megkérdezni a vádlottat, hogy nincs-e valami mondanivalója, a védőket, hogy nincs-e előterjesztésük és az esküdtteket, hogy képesnek érzik-e magukat az ügy elbírálására.

MIKÉPPEN ÍTÉLKEZNEK AZ ESKÜDTÉK?

Az elnök felteszi a kérdéseket az esküdtéknek. Az esküdték a bűnösségre vagy ártatlanságra, valamint az enyhítő és súlyosbító körülményekre igennel vagy nemmel felelnek.

A megfogalmazott kérdéseket először a jegyző felolvassa és a felek megtárgyalják. Ezután visszavonul az esküdtszék a tanácssterembe, ahol az elnök sorban felolvassa a kérdéseket, az esküdték pedig mindegyik kérdésre külön felelnek. Az esküdték felelete titkos és golyók által történik. Nem lehet ítéletet hozni csak legkevesebb 5 szavazattal. Viszont szavazni csak az esküdtéknek van joguk.

Döntés után abban az esetben, ha a bűnösséget mondták ki, az esküdték szótöbbséggel kétöt kiválasztanak maguk közül, akik aztán résztvesznek a bírók tárgyalásán is, a büntetés megállapítása végett. A bírák tárgyalása alatt azonban senki sem hagyhatja el a termet.

Az esküdtszék döntése után, ismét bevonul-

nak a tárgyalóterembe. A vádlott előtt az egyik esküdt felolvassa az ítéletet, amely ha marasztaló, megjelöli azt a két esküdtet is, akik résztvettek a három bíróval együtt az ítélethozatalban.

Az ítélet ellen nincs fellebbezés.

Ha a vádlott elismerten bűnös ugyan, de az esküdtszék úgy találja, hogy az esküdték még is tévedtek az ítélethez a vádlott terhére, felülgeszti a tárgyalást, elnapolja az ügyet és más esküdtekkel tárgyalják azt le, amikor is a döntés végleges marad. Az ítélet azonban nem lehet súlyosabb az elsőnél.

Ha az ítélet felmentő, úgy a vádlottat azonnal szabadlábra helyezik, mivel az ítélet végleges.

Rászedte a jószívű rendőrt és nyomtalanul kereket oldott egy veszedelmes szélhámosnő

Timisoara. Saját tud. Kun Mariska szélhámosnő már sok dolgot adott a hatóságoknak. Hol grófnőnek adta ki magát, hol pedig más trükkel szélhámoskodott. A jó megjelenésű, magastermetű nő már jóideje eltűnt Timisoaráról. Pedig akadt még dolog, amelyről számot kellett adnia. A bíróság ezért körözvényt bocsátott ki ellene és ezt a bucaresti rádió útján is közölték. Kun Mariskát e körözés alapján egy bucaresti szállodában felismerték és letartóztatták, majd rendőri őrizet alatt Timisoarara küldték. Egy turdai rendőr, aki jelenleg a bucaresti rendőri iskolába van vezényelve, kísérte a szélhámosnőt. Csütörtökön késő este érkeztek meg Timisoarara. A rendőr, aki még nem járt Timisoaran, érdeklődni akart, hol találja meg a rendőrséget. Kun Mariska megnyugtatta a rendőrt, hogy majd ő oda vezeti. hiszen jól ismeri a járást a rendőrségre. Villamosra szálltak, de nem a belváros felé mentek, ahol a rendőrkvésztura

van, hanem a negyedik kerületbe, a Budai Deleanu-utcaiba és Kun Mariska az őt kísérő rendőrt elvezette anyja házába. Az egyszerű és jó szívű rendőr olyan megkapónak találta anyja és leánya viszontlátását, hogy minden további nélkül beleegyezett abba, hogy Kun Mariska töltse az éjszakát édesanyjánál, majd korán reggel maga jelentkezik a rendőrségen és a rendőr hivatalosan is átadja az itteni hatóságoknak. A rendőr maga az egyik kerületi komiszáriátusra ment és ott töltötte az éjszakát. Reggelre kelve azonban hiába várta „védencét”. Végül felkereste azt a lakásán, ott azonban megtudta, hogy Kun Mariska már korán hajnalban eltávozott hazulról. A rendőr pedig sehoh nem akadt nyomára. Timisoaran, ahol mindenütt jól ismerik Kun Mariskát, szintén nem tűnt fel senkinek. Valószínű, hogy már hajnalban elutazott ismeretlen helyre, ahol még nem ismerik.

SPORT

Kanada-Magyarország 1:0

A magyar csapat váratlanul jól, a kanadaiak közepesen játszottak

Részidők: 0:0, 1:0, 0:0

Budapestről jelentik: Kanada vendégszeplése nemvárt hízelgő eredményt hozott. A Kimberley Dynamiters egyetlen döntetlenétől eltekintve, ez az 1:0 a legkisebb arányú vereség, amelyet a kanadaiak Európában kiosztottak. A magyar csapat teljes mértékben rászolgált a sikerre: az eredmény a játék képe alapján reális, sőt némi szerencsével 1:1 arányban is végezhettek volna. De nem hallgathatjuk el, hogy amilyen kellemes meglepetés a magyar válogatott kiváló teljesítménye, olyan mértékben keltett csalódást Kanada. A csapat kétségtelenül rendelkezik azokkal a tulajdonságokkal, amelyek a klassziscsapat fémjelzői, de — nyilván a fáradtság következtében — ezek a jótulajdonságok csak néha-néha csillantak fel a Kimberley Dynamiters tegnapi déli játékában.

Mindent egybevetve: ne feledjük el, hogy a játékról az eredmény beszél. S főleg a nagyvilág számára az beszélt! A világ szemében pedig ez az eredmény értékes, átütőerejű sikert jelent, mert hiszen Magyarország csapata a kanadai Allan Cup győztesével állt szemben s ez a cím évről-évre a legjobb kanadai. Tehát a világ legjobb amatőrcsapatának birtokába jut!

A két csapat 4500 néző. Robinson (kanadai) és Hivös (magyar) bírók vezetése mellett a következő összeállításban szerepelt:

Kanada: (Kimberley Dynamiters Canadian Ice Hockey Club): Campbell (5) — Kozak (10), Burnett (11), I. sor: Redding (3), Kemp (14).

Wilson (7), II. sor: Keiver (2), Gobb (4), Botteril (12). Háttvédcsere: Almaek (8).

Magyarország: Csák FTC — Barcza BBTE, Róna BKE — I. sor: Jeney BKE, Miklós BKE, Margó dr BKE, II. sor: Háray BBTE, Szamosi BBTE, Gergely II. FTC. Negyedik csereember: Lónyay BKE.

Az összeállítás érdekessége: Barcza a válogatottban először játszik a jobboldalon. Ezáltal Róna a neki megfelelőbb helyre, a balhátvéd helyére kerül. A kanadaiak a játék folyamán két csatársoruk állandó cserélgetése mellett az egyik hátvédet is mindig cserélgették. A magyar csapatban Lónyay csak Róna sérülésekor jutott szóhoz. Valójában tehát egy ember „főrt” adtak Kanadának...

Az első harmadban nagy küzdelem folyik. Kanadának van egy nagy helyzete, de a kapusba lövik a korongot.

A második harmadban Margó jó helyzetből hibáz. Gobb pontos lövését csodásan védi Csák. Veszélyes magyar támadás, üres a kanadai kapu, de Gergely mellé helyez. A hetedik percben Redding lövészertü beadását Kemp kapásból továbbítja, szinte láthatatlan éles lövéssel a háló jobb sarkába (1:0).

A harmadik harmadban lelanyhult a játék. Margó kapásból ismét ront. Burnett nagy lövését Csák védi. Végül a közönség lelkesen ünnepli a pompás eredményt kiharcolt magyar csapatot.

Magyar műkorcsolyázó-győzelem a Tátrában

Ótátrafüredről jelentik: A Pálffy-Fekete-vándordíjas műkorcsolyázó verseny nagy magyar sikert hozott. 800 néző előtt népes mezőnyök küzdöttek az egyes versenyszámokban. Különösen Terták és a Szekrényessy testvérek arattak zajos elismerést. A Botond-lányok palotást is táncoltak (bemutató keretében) s rengeteg tapsot kaptak. Eredmények:

Férfiak: 1. Terták (BKE) helyezési száma 6, 2. Alward (Bécs) 9, 3. Kertész (BKE) 13, 4. Lass (Troppau) 22, 5. Gmeiner (Berlin) 29, 6. Kállay 29.

Hölgyek: 1. Botond Éva (BKE) 8, 2. Botond Györgyi (BKE) 11, 3. Preininger (Bécs) 14, 4. Böttcher (Berlin) 18, 5. Metzner (Troppau) 25.

Párok: 1. Szekrényessy testvérek (BKE) 5, 2. Prawitz-Weiss (Berlin) 11, 3. Imrédy-Kertész (BKE) 17, 4. Faulhaber-Eigel (Bécs) 17.

Perry másodszor is legyőzte Vinest! New-yorkból jelentik: Perry Vines elleni második mérkőzésén 13:11 és 6:3 arányban győzött. A Vines elleni első mérkőzése után Perry 28.000 dollár tiszteletdíjat kapott.

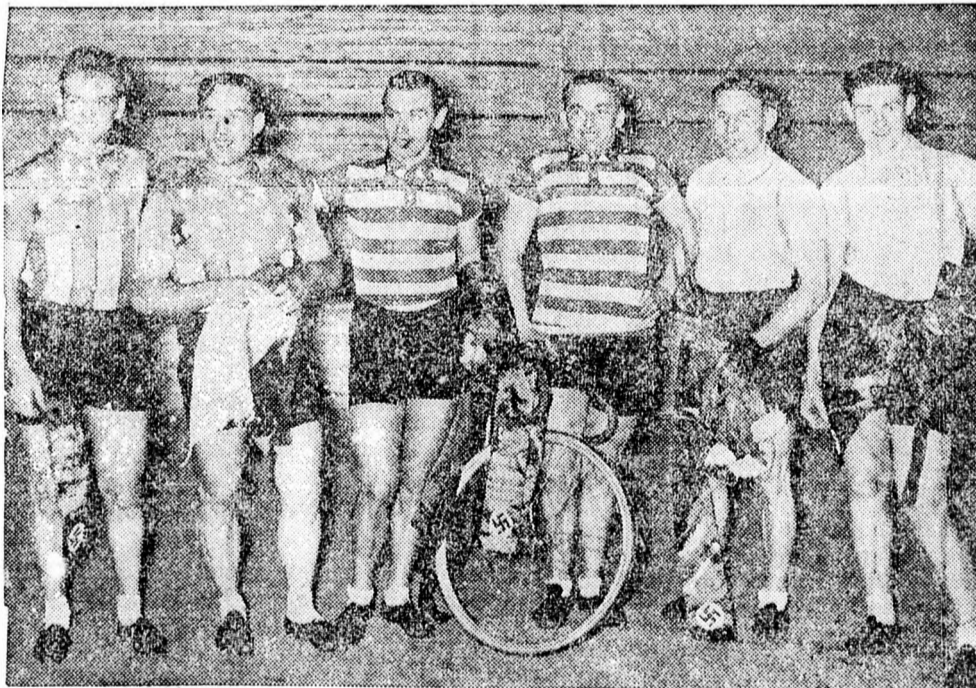
Az NSE tekezői legyőzték a Gloriát. Oradea. Saját tud. Szombaton este az újonnan alakult NSE tekezőcsapata a Reich-féle újonnan felépített Ikerpályán a Gloria jókepesegű csapatával mérkőzött. A győzelmet az NSE nek nagy küzdelem után sikerült kiharcolnia. Több mint húsz fa előnyt szerzett a Glória az első mérkőzésen, de az NSE a második fordulón ezt behozta, sőt két fa előnnyel fordult és ezt a két fa előnyt sikerült megtartania a harmadik és a negyedik fordulón is. Végeredmény 227:225 az NSE javára. A győztes csapatból dr Dévald, Rác, Tota és Fodor, a Glóriából Anca, Zsurka, Somogyi és Fudó tüntek ki. Az NSE meglepetészerű győzelmé szép reményekre jogosítja a fiatalokból álló csapatot, amely már az idej bajnokágban is résztvesz.

Kabos nyerte az UTE törversenyét. Budapestről jelentik: Az UTE III. oszt. törversenyén elindult Kabos Endre a kardvilágbajnok is és a számára szokatlan fegyvernemben — nagy meglepetésre — pompás győzelmet aratott. 2. Fekete, 3. Ványi, 4. Henyei dr.

URUGUAY LEGYŐZTE PERUT. Buenos-Ayresből jelentik: Uruguay labdarúgó csapata nehéz küzdelem után 4:2 arányban győzött Peru legjobbjai ellen.

Engnestangen nyerte az osloji gyorskorcsolyázó versenyt. Oslóból jelentik: A gyorskorcsolyázó versenyen 500 m: 1. Engnestangen 44, 2. Krogh 44.2, 3000 m: 1. Haraldsen 5:01.6, 2. Mathisen 5:01.8, 3. Engnestangen 5:03.4.

Barna jó formában van. Budapestről jelentik: A DSC asztalitenisz versenyén a legyőzött magyar játékosok vettek részt. Eredmény: Férfi-egyes: 1. Barna, 2. Bellák. Döntő 21:15, 21:14, 21:19. Vegyespáros: 1. Barna-Gál, 2. Kelen-Mednyánszky. Döntő 21:16, 21:18, 21:16. Nőegyes: 1. Gál, 2. Ferenczy. Döntő 16:21, 19:21, 21:19, 21:11, 22:20. Férfipáros: 1. Barna-Szabados, 2. Bellák-Soós 20:22, 25:27, 22:20.

Nagyszabású kerékpárverseny

volt az Omnium, Németország és a külföld között. A versenyen a válogatott külföldi csapat győzött. Képünk a győzteseket ábrázolja balról jobbra: Walthour és Groszley (USA), Pequeur és Guimbretiére (Franciaország), Loncke és Kaers (Belgium).

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lel. (Az állástkeresőknek 25 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lel.

Adás-vétel

Bucureştiben

biztos existenciájú magyar penzió napi 100-140 vendéggel, betegség miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóban.

Keresek

megvételre jó karban lévő monopól kő-rómtt Oradea, Str. Crucii 9.

Egy jó vaskályha olesón eladó. Érdeklődni lehet Oradea, Str. Renasterei 8. Nilgeselepe, Lantos.

Gyomorégés, és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epeháj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ára 60 lel. Lerakat: Csanda gyógyszerár. Oradea.

Eladó

hentéseknek egy töltő gép. Tóth, Oradea, Str. Vasile Conta 4 szám.

MAGAS

árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

Alkalmazás

Magános

fiatal aszony vidékre házvezetőnek elmenne. Oradea, Str. Simion Bărnătiu 22.

Mindenes

jó fizetéssel, azonnal felvétetik. Oradea, Str. Matei Corvin 1. emelet

Fiatal,

jó munkás cukrász segéd, állást keres. Vidéken is. Cím a Molnár cukrászdában. Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 26.

Hülönfle

Menyasszonyi

kelengyét, pijamát és mindentféle fehérnemű varrást, javítást vállal házban. Vidékre is elmegy. Sámsony Erzsike, Oradea, Str. Petru Rareş 1—a.

Inzestrare Consolidare kölcsönkötvények, adóbonok adás-vétele, szelvények beváltása Agrár-Takarékpénztárnál, Oradea.

PUHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Lakás

Szövőüzemnek

alkalmas helyiségek kiadók. Oradea, Strada Nic. Zsiga 52.

Szuterrén

helyiség kiadó, kiválóan alkalmas raktárnak vagy műhelynek Oradea, Piata Regina Maria 3. Értekezni lehet délután 2—4-ig.

3 szobás

modern lakás, áthelyezés miatt azonnal kiadó. Oradea, Strada Oltenia 15. szám.

Kiadó

szép butorozott parkettes szoba, hivatalnoknak vagy magános úrnőnek alkalmas. Oradea, Str. Stramba No 2.

Kiadó

1—2 szoba butorral 1 vagy 2 személy részére, vagy házaspárnak, esetleg teljes ellátással fürdőszoba használat. Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 26. szám.